

Jak využívat a obohacovat soubor národních jmenných autorit

Petra Šťastná
Národní knihovna ČR

Celostátní seminář Regionální funkce knihoven 2021, Pardubice

Autorita po knihovnicku

“Ověřený a standardizovaný soubor autorizovaných a variantních forem údajů o osobě, rodině, korporaci, dílu, vyjádření, provedení, jednotce nebo tématu.”

nebo

“Agregát informací o osobě, rodině, korporaci, dílu, vyjádření, provedení, jednotce nebo tématu. Autoritní data by měla být vytvořena tak, aby umožňovala kontrolu autorizované formy jmen, nomen, variantních forem jmen a identifikátorů používaných jako selekční údaje.”

(viz https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000001231&local_base=KTD)

Soubor autorit

“Soubor ověřených a unifikovaných jmenných a/nebo věcných selekčních údajů, určených pro zpracování a vyhledávání dokumentů s nezbytným odkazovým a poznámkovým aparátem.”

- jmenné autority
 - personální
 - korporativní
 - názvové
- věcné autority
 - tematické
 - formální
 - geografické

(viz

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000001371&local_base=KTD)

Soubor národních autorit ČR

informační web

(<https://authority.nkp.cz>)

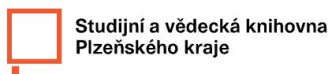
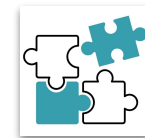
The screenshot shows the homepage of the National Authorities of the Czech Republic. The header features the logo 'NA ČR Národní autority ČR' and navigation links for 'MAPA PORTÁLU', 'PŘÍSTUPNOST', and 'KONTAKT'. A search bar is visible. The main navigation menu includes 'ÚVOD', 'ZÁKLADNÍ INFORMACE', 'KOOPERACE', 'JMENNÉ AUTORITY', 'VĚCNÉ AUTORITY', 'NÁZVOVÉ AUTORITY', 'ODKAZY', 'INTERPI', and 'KONTAKTY'. The 'ÚVOD' section contains a search box and a 'NAVIGACE' sidebar. The main text describes the project's goal: to create a unified database of national authorities. It mentions that the database includes personal and corporate authorities, family authorities, and subject authorities. It also notes that the database is being updated with a chronological list of authorities and a set of groups of authorities (Czech and English versions). A calendar for July 2021 is shown on the right, with a date '14.04.2020' highlighted. At the bottom, there is a link to the 'Databáze Národních autorit ČR' with icons for MARC 21 and UNIMARC.

webové rozhraní báze národních autorit

(<https://aut.nkp.cz>)

The screenshot shows the web interface of the National Authorities Database. The header includes the logo 'NA ČR Národní autority ČR' and navigation links for 'Konec', 'Přihlášení', 'Databáze', 'Dičí báze', 'Nastavení', 'Otázky', and 'Nápověda'. The main navigation menu includes 'Vyhledávání / Rejstříky', 'Výsledky dotazu', 'Předchozí dotazy', 'Schránka', and 'Historie'. The 'Aktuální báze: AUT' section is highlighted. The main content area is titled 'AUT - Databáze národních autorit NK ČR' and includes a link to 'Informace o Národních autoritách ČR'. The 'Základní vyhledávání' section has a dropdown menu set to 'Všechny údaje' and a search box. The 'Zadejte slovo nebo slovní spojení:' section has a search box and buttons for 'OK' and 'Vycištít formulář'. The 'Blizkost slov?' section has radio buttons for 'Ne' and 'Ano'. The 'Prohlížení rejstříků' section has a dropdown menu set to 'Jméno osobní' and a search box. The 'Zadejte heslo k otevření rejstříku:' section has a search box and buttons for 'OK' and 'Vycištít formulář'.

Kdo ho vytváří?

... a mnoho dalších

Co obsahuje soubor národních jmenných autorit?

- údaje o původcích publikovaných děl či o osobách nebo korporacích, které jsou předmětem publikovaného díla
- údaje nejen o českých, ale i zahraničních osobách a korporacích
- budován více jak 20 let
- různé etapy vývoje
- změny v pravidlech
- obohacování údajů

```
LDR -----a22-----n-4500
FMT JA
001 jk01042223
003 CZ-PrNK
005 19980326000000.0
008 980326[n]aznnaabn-----n-aj-----
040 |a Jaroslav Kunc |b cze |c ABA001 |d ABA001
046 |f 1891 |g 1977
1001 |a Horňák, Josef, |d 1891-1977 |7 jk01042223
370 |c Česko
667 |a Záznam neprošel revizí podle pravidel RDA.
670 |a PNP-LA
6780 |a Narozen 11. 2. 1891, zemřel 1977. Herec, režisér a dramatik.
```

```
LDR -----a22-----n-4500
FMT JA
001 xx0262566
003 CZ-PrNK
005 20210803173431.0
008 210728[n]aznnaabn-----n-aj-----
040 |a PNG001 |b cze |d ABA001 |e rda
046 |f 1898 |g 1979
1001 |a Ševčík, František, |d 1898-1979 |7 xx0262566
370 |a Dolany, Ptžeň-sever, Česko |b Rokycany, Česko |c Česko
372 |a lesnictví |a myslivost |a ornitologie
373 |a Česká společnost ornitologická, Západočeská pobočka
374 |a myslivci |a lesníci |a ornitologové
375 |a muž
377 |a cze
670 |a Beneda, Stanislav. Dějiny západočeské ornitologie. 2006 (medallon Františka Ševčíka) |b autoritní forma, biografické údaje, datum narození, datum úmrtí
670 |a KMP - Knihovna města Plzně (regionální báze), cit. 28. 7. 2021 |b biografické údaje, datum narození, datum úmrtí
6780 |a Narozen 21. 3. 1898 v Dolanech u Plzně, zemřel 20. 11. 1979 v Rokycanech. Lesní inženýr, myslivecký odborník, muzeolog, ornitolog.
```

K čemu slouží?

- pro snazší vyhledávání
- pro jednoznačnou identifikaci
- pro propojování a vazby

Ident. číslo	jk01101121
Záhlaví	● Procházka, František V., 1877-1964
Odkaz. forma	Pseudonym: Svoboda, Vojtěch, 1877-1964
Související země	Česko
Biogr./Hist. údaje	Narozen 3.6.1877 ve Slaném, zemřel 13.7.1964 v Praze. JUDr., dramatik z italského.
Zdroj	Lexikon české literatury - správná podoba jména PNP-LA
Další informace	Wikidata
System. číslo	000029502
[https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000029502&local_base=AUT]	

Databáze Národní knihovny ČR

Konec | Přihlášení | Databáze | Dílčí báze | Nastavení | Otázky | Nápověda
Vyhledávání / Rejstříky | Výsledky dotazu | Předchozí dotazy | Schránka | Historie |

Zobrazit vybrané | Uložit / odeslat | Vytvořit podmnožinu | Přidat do schránky
Vybrat vše | Zrušit výběr | Zpřesnit | Filtrovat | Ohodnotit

**SKC - Výsledky dotazu: Slova-Autoři/Korp.=
Procházka František V 1877-1964 [jk01101121]**

(Limit pro seřídění a zobrazení je 2500 záznamů)

Záznamy 1 - 10 z 22

#	Název	Autor	Nakladatel	Rok vyd.	Vlastník
1	☐ Dvacet let o Pálovi : soubor vzpomínek přátel továrníka a sterosty města Slaného Jaroslava J. Pály, vydaných k jeho sedesátinám 1882-1942 / František Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	Slaný : nakladem vlastním,	1942	ABE311
2	☐ Karlovarské epigramy / František Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : Miloš Procházka,	1929	ABA001 - ABB060 - HKA001
3	☐ Manželské pouto : (jejich roztomilá dcenuška) : hra o 3 dějstvích / František Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : E.J. Rosendorf,	[1931]	ABA001 - BOE310
4	☐ O žaláři, jeho dějinách a organizaci / František V. Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : Vesmír,	1925	ABA001 - ABC013 - ABD001 - ABD003 - ABE311 - BOA001 - atd.
5	☐ Občanská nauka československé republiky pro obchodníky, průmyslníky, zemědělce, živnostníky, úředníky v podnicích obchodních, průmyslových a úvěrních / Napsal Prof. JUDr. Frant. Procházka [a] Red. Frant. Zeman	Procházka, František V., 1877-1964	Německý Brod : Tiskařské a vydavatelské družstvo Havlíček,	1929	ABA001
6	☐ Ochrana nájemníků dle zákona ze dne 27. dubna 1922 čis. 130 Sb. zák. a nař. / napsal JUDr. František Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : Nakladem Hornicko-hutnického nakladatelství,	1922	ABA001
7	☐ Pěny převratu	Procházka, František V., 1877-1964	Praha,	1929	OLA001
8	☐ Pěny převratu : revoluční příhody / František Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : [nákl. vl.] : Miloš Procházka [distributor],	1929	ABA001 - ABB085
9	☐ Porotci : jejich práva a povinnosti / Frant. Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	V Praze : B. Kočí,	1907	ABA001 - ABE311 - OLA001 - PNA001
10	☐ Porotci : Jejich práva a povinnosti / Frant. Procházka	Procházka, František V., 1877-1964	Praha : B. Kočí,	[1907]	ABA001 - ABB085

Jak může fungovat autoritní záznam?

KNIHOVNY.CZ
Provozuje Moravská zemská knihovna MZ

Inspirace Adresář knihoven

Zadejte hledaný dotaz, např. název knihy **HELDAT** Pokro

 Josef Hornák, 1891-1977

Podrobná biografie: Narozen 11.2.1891, zemřel 1977. Herec, režisér a dramatik.

Zdroj: PNP-LA

Typ dokumentu: Osoba

Publikace: Zobrazit publikace dané osoby

Publikace: Zobrazit publikace o dané osobě

KNIHOVNY.CZ
Provozuje Moravská zemská knihovna MZ

Inspirace Adresář knihoven

Přihášení English

Všechny výrazy Autor, korporace, alce jk01042223

Přidat vyhledávací řádek

Přidat vyhledávací skupinu

Národní zdroje Zahraniční zdroje

Upřesnit hledání Zobrazit 20 na stránku 1 - 6 z 6 Řadit dle relevance

Schůze spolku "Ratolest" : žert o 1 dějství
Josef Hornák, 1891-1977
1937
Nalezeno v 2 institucích
Národní knihovna ČR
Souborný katalog ČR

V troskách slávy : hra o 3 jednáních
Josef Hornák [1937]
Nalezeno v 2 institucích

KNIHOVNY.CZ
Provozuje Moravská zemská knihovna MZ

Inspirace Adresář knihoven

Přihášení English

Všechny výrazy Téma, předmet, klíčová slova jk01042223

Přidat vyhledávací řádek

Přidat vyhledávací skupinu

Národní zdroje Zahraniční zdroje

Upřesnit hledání Zobrazit 20 na stránku 1 - 1 z 1 Řadit dle relevance

Postavy brněnského jeviště : (1884-1989) : umělci Národního, Zemského a Státního divadla v Brně : český divadelní slovník. [Díl] 2
1989
Druhý svazek divadelní encyklopedie zahrnuje údaje o osobnostech, které působily v Brně v letech 1884-1989.
Nalezeno v 1 instituci
Městská knihovna v Praze

Co obsahuje autoritní záznam?

- preferovanou podobu záhlaví
- další varianty jmen
- kódované údaje
- věcné selekční údaje
- citace zdrojů
- poznámky

NEOBSAHUJE

- podrobné životopisné údaje
- doprovodný obrazový materiál

ALE

- umožňuje propojení na další zdroje s doplňujícími informacemi

Databáze regionálních osobností

- velký potenciál
- dostupnost podkladů
- různé formy prezentace

Příklad - není v souboru, ale mohl by být

HEEGER, Rudolf – odborový pracovník, politik

27. 04. 2019

* 15. 04. 1883 Šternberk

† 03. 11. 1939 Ostrava

Poznámka: pův. jm. Dixel, též Dixel-Heger; 1909 – redaktor

stranického periodika Schlesische Volkspreste. Od 1910 žil v Krnově,

převzal místní redakci stejnojmenného listu. Během 1. svět. války

pracoval jako soustružník v Kapfenbergu ve Štýrsku.

Literatura: Biografický slovník českých zemí. sv. 23. HAV - HEL. 1.vyd. Praha: Historický ústav AV ČR; Academia; 2020. s. 383-384.

WIKIPEDIE
Otevřená encyklopedie

Hlavní strana
Nápověda
Potřebuji pomoc
Nejlepší články
Náhodný článek
Poslední změny
Komunitní portál
Pod lípou
Podpořte Wikipedii

Nástroje
Odkazuje sem
Související změny
Načíst soubor
Speciální stránky
Trvalý odkaz
Informace o stránce
Citovat stránku
Položka Wikidat

Tisk/export
Vytvořit knihu
Stáhnout jako PDF
Verze k tisku

V jiných jazycích
Deutsch Upravit odkazy

Rudolf Heeger

Rudolf Heeger (15. dubna 1883 Šternberk^{[1][2][3]} – 3. listopadu 1939^{[4][5][6]} Moravská Ostrava^[5]) byl československý politik německé národnosti a meziválečný poslanec Národního shromáždění za Německou sociálně demokratickou stranu dělnickou v ČSR.

Rudolf Heeger
Poslanec Národního shromáždění ČSR
Ve funkcích:
1920 – 1938

Obsah [skrýt]

- Biografie
- Odkazy
 - Reference
 - Externí odkazy

Biografie

 [editovat | editovat zdroj]

Dobový plakát přednášky Rudolfa Heegera.

V roce 1899 s rakouské sociální demokratické organizace RČŠternberku. V Profesi byl taják. Působil i jako V parlamentní demokracii Mandát pak obhájil ve všech následujících volbách, tedy v parlamentních volbách v roce 1925, parlamentních volbách v roce 1929 i parlamentních volbách v roce 1935.^[8] Poslanecké křeslo ztratil na podzim 1938 v souvislosti se změnami hranic Československa.^[9] V září 1938 se přestěhoval do Moravské Ostravy. Zde ho v březnu 1939 zatkl gestapo. Byl převezen do Prahy na Pankrác. Ze zdravotních důvodů byl ovšem nejprve propuštěn.^{[10][4]} Zemřel v listopadu 1939 v Moravské Ostravě.^[5]

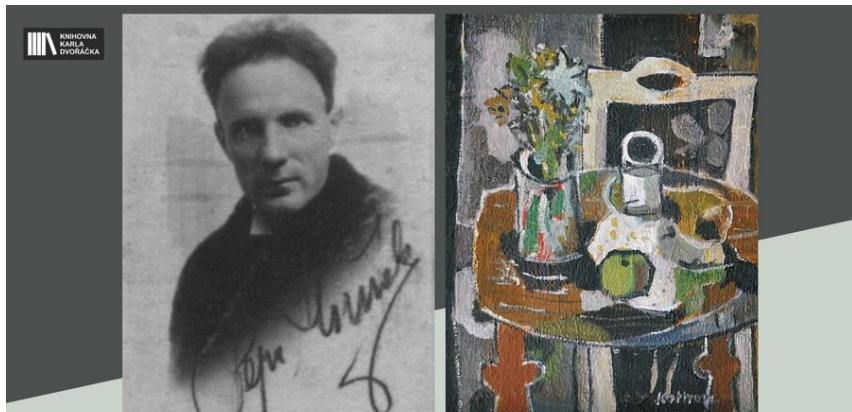
AUT - Výsledky dotazu: Slova-Všechna pole= heeger

(Limit pro setřídění a zobrazení je 2500 záznamů)

Záznamy 1 - 4 z 4

#	Záhlaví	
1	☐ Heeger, Alan J., 1936- Americký fyzik a chemik. Laureát Nobelovy ceny za chemii za rok 2000.	xx0080743
2	☐ Heeger, Erich F., 1907-1959 Německý agronom, zabýval se výzkumem pěstování léčivých, kořeninových a aromatických rostlin, vysokoškolský učitel, práce z oboru.	hka2017947629
3	☐ Heeger, Hermann, 1888-1958 Narozen 3. 9. 1888 v Bruntále , zemřel 31. 5. 1958 v Knittelfeldu (Rakousko). Vydavatel, editor, zaměstnanec polezí a obchodník se dřevem. Syn slezského spisovatele Viktora Heegera (1858-1935).	ola2016929167
4	☐ Heeger, Viktor, 1858-1935 Rakouský spisovatel.	mzk2004219274

Příklad - je, ale mohl by být ještě lepší

Josef Horňák (12. 2. 1891 Vyškov – 23. 11. 1975 Brno)

Scénograf, malíř, herec, dramatik. Vytvořil stovku větších i menších rolí. Je autorem 26 her, 4 operetních libret. Působil u divadelních kočovných společností a pak v Národním divadle v Brně. Byl vedoucím malířný brněnského divadla, věnoval se krajinomalbě a zátiší. Také účinkoval v řadě her divadelního spolku Haná ve Vyškově.

Ident. číslo	jk01042223
Záhlaví	● Horňák, Josef, 1891-1977
Související země	Česko
Biogr./Hist. údaje	Narozen 11.2.1891, zemřel 1977. Herec, režisér a dramatik.
Zdroj	PNP-LA
Další informace	 Wikidata
System. číslo	000011499
[https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000011499&local_base=AUT]	

Kritéria výběru knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí

Zdroj: Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky (2019)

...

5. Kritéria výběru knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí

...

2. prověřená knihovna prokazuje vysokou odbornou úroveň své činnosti, zejména:

- 2.1 **oddržuje národní standardy v oboru knihovnictví a informační vědy, např. katalogizační pravidla RDA, authority, Standard VKIS a další,**
- 2.2 **kontinuálně buduje kvalitní knihovní fond včetně elektronických informačních zdrojů,**
- 2.3 **má vytvořen kvalitní systém zpracování knihovních fondů a tvorby katalogů,**
- 2.4 **provozuje automatizovaný knihovní systém, který respektuje všeobecné a knihovnické standardy a odpovídá nárokům dlouhodobé krajské koncepce rozvoje knihovnických a informačních služeb,**
- 2.5 **předává a přebírá bibliografické záznamy do/ze Souborného katalogu ČR CASLIN,**
- 2.6 **nabízí širokou škálu knihovnických a informačních služeb,**
- 2.7 **zajišťuje kvalitní meziknihovní výpůjční, reprografické a informační služby pro vymezený region**

Adresář metodických oddělení krajských a pověřených knihoven

<https://ipk.nkp.cz/programy-podpory/regionalni-funkce-verejnych-knihoven/adresar-metodickych-oddeleni-krajskych-a-poverenych-knihoven>

počet knihoven	zapojených do AUT	přispívajících do AUT	méně přispívajících do AUT	nezapojených do AUT
100	46	21	24	54

Nezapomínejte na bázi národních autorit

- široký záběr
- kooperace
- dostupnost zdrojů, literatury, pramenů

Zdroj: Klára Smolíková (Facebook)

S čím vám pomůžeme?

- se zaškolením
- průběžnými konzultacemi k tvorbě záznamů
- s nastavením zasílání autoritních záznamů

Děkuji za pozornost

Petra Štastná
Oddělení národních jmenných autorit
Národní knihovna ČR

petra.stastna@nkp.cz